

Toiminnallinen työpaja RIPPIKOULUUN

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

LASTEN JA
NUORTEN
KESKUS

Kestävän kehityksen teemat 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto, sekä 17 yhteistyö ja kumppanuus

Sana ”rauha” esiintyy Raamatussa yli 300 kertaa. Raamatussa rauha ei merkitse vain sodan tai väkivallan poissaoloa, vaan se tarkoittaa kaikinpuolista eheyttä, hyvinvointia, turvallisuutta ja mielenrauhaa. Rauhalle, sovinnolle ja yhteistyölle on siis laajat raamatulliset perusteet. Autuaaksijulistuksessa rauhantekijät mainitaan erikseen (Matt. 5:9), sovinto ja sovussa eläminen on tavoiteltava asia kristittyjen elämässä (Matt 5:21–26), meidät kutsutaan toimimaan yhdessä (1. kor. 12: 12-), sekä tukemaan toinen toisiamme (Gal. 6:2). Myös itse Jumalaa kutsutaan Raamatussa rauhan Jumalaksi (Room. 15:33), sekä Jeesusta rauhamme keskiöksi (Ef. 2:14).

Lämmittely mielipidejanatyöskentely

Pyydetään nuoria nousemaan seisomaan. Luokan eri seinät edustavat mielipidejanan ääripäitä. Toisessa päässä luokkaa on ”täysin samaa mieltä” ja toisessa päässä luokkaa ”täysin eri mieltä”. Nuoria pyydetään asettumaan janalle sille kohtaa, mikä edustaa heidän ajatteluaan kyseisen väittämän kohdalla. Kun nuoret ovat asettuneet janalle, voidaan eri kohdissa seisovia nuoria pyytää perustelemaan omat mielipiteensä. Tällä työskentelyllä voidaan käydä läpi esimerkiksi väittämiä:

”Rauha tarkoittaa sitä, että ei ole sotaa”

”Jokainen voi omalla toiminnallaan edistää rauhaa maailmassa”

”Kaikki konfliktit voidaan ratkaista puhumalla”

”Maailmanrauha on mahdollista saavuttaa”

”Eriarvoisuus maailmassa on väistämätöntä”

”On oikein jakaa maailman resursseja uudelleen, jotta kaikilla olisi tarpeeksi”

”Maailman ongelmat ovat niin suuria, että minun päätöksilläni ei ole väliä”

”Joidenkin maiden on oikein saada enemmän, koska he tekevät enemmän töitä”

”Sosiaalinen media rakentaa rauhaa”

”Ystävällisyys on tärkeimpiä tapoja rakentaa parempaa maailmaa”

”Rauhantyö on turhaa, kun ei ihmiset kuitenkaan”

Tietopaketti

Voit lukea halutessasi lyhyet pohjustukset kahdesta Agenda 2030 teemasta. Halutessasi voit linkittää tietopaketit alun raamatulliseen perustaan.

Maailman kaikkien maiden kestävän kehityksen työtä ohjaa vuonna 2015 YK:ssa sovittu kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma, josta käytetään nimeä Agenda2030 Se sisältää 17 tavoitetta, jotka maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Seuraavassa ajatuksia kahdesta eri tavoitteesta

16

Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto:

Rauhantyöllä edistetään rauhaa ja vähennetään väkivaltaa. Rauhantyö on keskustelemista, neuvottelemista, uusien toimintatapojen opettelua, tiedottamista ja yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Riidat ihmisten, yhteisöjen tai valtioiden kesken eivät synny tyhjästä. Taustalla on usein kokemus epäoikeudenmukaisuudesta, ahneus tai vallanhalu. Rauhaa tavoiteltaessa pitääkin kiinnittää huomiota siihen, että ruoka, raha, luonnonvarat ja muu tarpeellinen jakautuvat tasapuolisesti.

Valitettavasti maailmassa on edelleen sotia. Sodan ja väkivallan tulisi olla aina viimeinen keino ratkaista konflikteja. Joskus kuitenkin joudutaan puolustamaan omaa maata, ihmisoikeuksia. Siksi on tärkeää pyrkiä välttämään sotaa kaikin tavoin, tehdä rauhantyötä ja etsiä rauhanomaisia ratkaisuja riitoihin.

Lapset ja nuoret ovat avainasemassa rauhanrakentamisessa. Lapset, jotka kokevat kotona aikuisten huolenpitoa, oppivat koulussa sovintotaitoja ja pääsevät jo nuorena vaikuttamaan asioihin, osaavat aikuisena ratkaista ristiriitoja väkivallattomasti ja rakentaa kaikille reilua yhteiskuntaa.

17

Yhteistyö ja kumppanuus

Maapallollamme asuu jopa 8 miljardia ihmistä, jotka asuvat melkein 200 eri maassa ja seitsemässä eri maanosassa. Maailman ihmiset puhuvat jopa 9000 eri kieltä. Eri kieliryhmillä ja eri puolilla maapalloa asuvilla ihmisillä on ainutlaatuiset kulttuurinsa ja elintapansa. Lisäksi jokainen ihminen on omanlaisensa yksilö. Ei ole olemassa kahta aivan samanlaista ihmistä.

Toisaalta meitä ihmisiä myös yhdistää moni asia. Jokainen ihminen kaipaa rakkautta ja hyväksyntää. Hengitämme samaa ilmaa. Jokainen meistä tarvitsee ruokaa elääkseen. Merten ja luonnon saastuminen vaikuttaa meihin kaikkiin.

Meidän ei tule vain hyväksyä eriarvoisuutta, vaan ajatella, että jokainen ihminen on arvokas ja oikeutettu hyvään elämään. Ihmisarvoon liittyy myös se, että muut eivät tule sanelemaan, miten toisen pitäisi elää. Esimerkiksi täällä Suomessa emme voi tietää, mikä on paras tapa toimia Tansaniassa. Voimme kuitenkin tehdä yhteistyötä, jotta kaikki saisivat elää ihmisarvoista elämää ja yhteinen luontomme voisi hyvin. Eri puolilla maailmaa elävien heikommassa asemassa olevien ihmisten elämän parantamiseen tähtäävää yhteistyötä kutsutaan kehitysyhteistyöksi.

Toiminnallinen osuus vaihtoehtoisia toteutustapoja

A) Reflektioharjoitus

Tavoite: Pohtia sitä, millaiset asiat tuovat itselle rauhaa ja mitkä sitä uhkaavat

1. Kyseistä tehtävää varten luokkaan kannattaa pyrkiä luomaan rauhallinen tunnelma, vaikkapa musiikin avulla. Työskentelyn on tarkoitus tapahtua hiljaisuudessa.
2. Työskentelyä varten jokaiselle osallistujalle jaetaan oma paperi, jonka keskelle kirjoitetaan "rauha"
3. Piirretään rauhan ympärille isohko "muuri" (eli kaksi ympyrää sisäkkäin). Ohjeistetaan osallistujia kirjoittamaan muurin sisäpuolelle asioita, jotka tuovat heille rauhaa, tai edesauttavat rauhan säilymistä.
4. Muurin ulkopuolelle kirjoitetaan asioita, jotka uhkaavat rauhaa ja aiheuttavat rauhattomuutta.
5. Seuraavaksi osallistujia pyydetään miettimään, että millaisilla omilla toimillaan he voivat vahvistaa muurin sisäpuolella olevia rauhantuojaia tai heikentää muurin ulkopuolelle jääviä rauhattomuuden aiheuttajia. Nämä toimet kirjoitetaan muurin sisään suojaamaan rauhaa.
6. Lopuksi voidaan miettiä, mitä tarkoitetaan, kun jumalanpalveluksessa toivotetaan "Kristuksen rauhaa"?

B) Priorisointiharjoitus

Tavoite: Harjoitella priorisointia ja miettiä, mikä rauhan rakentamisessa on oleellista

1. Jaetaan osallistujat sopivan kokoiisiin ryhmiin, n.3–5 henkeä. Tarvittaessa tehtävän voi tehdä myös yksin.
2. Jokainen ryhmä saa tehtäväkseen listata mahdollisimman monta asiaa, mitkä ovat välttämättömiä pysyvän rauhan aikaansaamiseksi (esim. resurssien tasainen jako, puhdas vesi, ystävällisyys, luottamus jne.)
3. Seuraavaksi ryhmälle annetaan muutama minuutti aikaa valita listastaan viisi tärkeintä asiaa.
4. Tämän jälkeen tehtäväksi annetaan karsia jälleen kaksi asiaa pois
5. Viimeisessä vaiheessa jäljelle jääneet kolme kohtaa laitetaan tärkeysjärjestykseen
6. Vertaillaan ryhmien aikaansaamia listoja ja keskustellaan yhdessä, mitä listat kertovat rauhasta

C) Unelmointiharjoitus

Tavoite: Unelmoida rohkeasti ja opetella perustelemaan ajatuksensa

1. Voidaan toteuttaa pienemmissä ryhmissä tai koko osallistujajoukon kesken
2. Tarkoituksena on rakentaa "Rauhan kaupunki"
3. Ryhmän voi aluksi jakaa pieniin joukkioihin, jotka voivat keskustella keskenään siitä, millaisia asioita sijaitaisi kaupungissa, jossa vallitsisi aina rauha.
4. Laitetaan keskellä iso paperiarkki, A3 tai suurempi, johon kaupunki rakennetaan
5. Ryhmät saavat yksi kerrallaan esitellä oman ideansa yksittäisestä rakennuksesta tai asiasta joka kaupunkiin tulisi sijoittaa ja perustella tämän idean muille (esim. koulu, puisto, sairaala, poliisiasema, jalkapallokenttä)
6. Jos idea kelpaa kaikille kaupungin rakentajille, lisätään se osaksi kaupunkia. Jos idea ei saa yksimielistä kannatusta, ei se päädy osaksi kaupunkia.
7. Lopuksi keskustellaan siitä, millaiseksi kaupunki muodostui, mitä sinne tuli, mitä sieltä puuttuu?
8. Keskustellaan myös siitä, mitä yksimielisyyden vaade teki rakentamisprosessille? Kuinka erilaiseksi kaupunki olisi muodostunut, jos yksinkertainen enemmistö olisi riittänyt rakentamisidealle? Mitä tämä kertoo meille rauhan ja demokratian linkittyneisyydestä?

Loppurefleksio minä rauhan rakentajana

Oppitunnin loppuksi jaetaan kaikille ryhmäläisille pieni palanen paperia. Tähän paperiin voi jokainen kirjoittaa oman ajatuksensa, kuinka juuri itse voisi omassa elämässään toimia rauhan rakentajana. Laput voidaan joko kerätä luokan seinälle yhteiseksi muistutukseksi, tai jättää osallistujille itselleen muistutukseksi siitä, että jokaisella meillä on mahdollisuus olla osaltamme rakentamassa rauhaa. Vaihtoehtoisesti lapuilla voi kerätä myös rukousaiheita leirijumalanpalveluksen tai konfirmaation esirukoukseen rauhan puolesta maailmassa.

Yhteisöllistä reflektiota voi jatkaa myös piirissä, jossa jokainen voi kertoa ja reflektoida esimerkiksi seuraavien ajatusten kautta:

"Tänään opin..."

"Yllätyin siitä, että..."

"Tämän oppitunnin perusteella jatkossa aion..."

Oppitunti voidaan lopettaa myös yhteiseen rukoukseen rauhan puolesta. Voit rukoilla esimerkiksi näin:

"Pyhä Jumala, rukoilemme rauhaa koko maailmaan. Siunaa ja varjele konfliktialueilla eläviä ihmisiä. Anna päättäjille viisautta, jotta konfliktit ja sodat saadaan ratkaistua oikeudenmukaisesti. Opeta meitä elämään rauhassa toistemme kanssa ja rakastamaan lähimmäisiä niin kuin itseämme. Kuule hiljainen rukouksemme rauhan puolesta. Aamen."

Mitä seuraavaksi?

Haluaisitko innostavan tavan käsitellä kestävästä kehitystä rippikoululaisten kanssa? Globaaliagentit.fi tarjoaa maksuttoman ja pelillisen tavan tutustua YK:n Agenda 2030 -tavoitteisiin. Agenttikoulun tehtävät vievät oppilaat tutkimaan maailmaa, pohtimaan omia valintojaan ja toimimaan paremman tulevaisuuden puolesta.

Käy tutustumassa ja ota rippikouluryhmäsi mukaan seikkailuun: globaaliagentit.fi